

Ievads

Rokasgrāmatas papildinājumu autori

www.godigs.ORG

Biedrība "Apvienība par godīgiem nodokļiem" ir sabiedriskā labuma organizācija, kas darbojas ar mērķi veicināt sabiedrības izpratni par godīgas nodokļu nomaksas nozīmi valsts attīstībā, kā arī sekmēt taisnīgu un caurskatāmu nodokļu iekasēšanas procesu. Biedrībā darbojas dažādi nodokļu jomas, tiesību zinātnes un publisko finanšu jomas speciālisti, kuri veic izglītojoša rakstura aktivitātes, piedalās publiskos pasākumos, uzstājas Latvijas skolās, izstrādā interaktīvas spēles, nodokļu kalkulatorus un gatavo izglītojošas publikācijas.

Valts Stūrmanis, nodokļu jurists, ir viens no biedrības "Apvienība par godīgiem nodokļiem" dibinātājiem un ir speciālists ar lielu pieredzi un labām zināšanām starptautiskajās nodokļu tiesībās. Viņa pamata

2019-01

IEV 1

specializācija ir netiešie nodokļi un nodokļu strīdu risināšana. Valts ir ieguvis ievērojamu pieredzi tiesvedības procesos, pārstāvot tiesās ne tikai nodokļu maksātājus, bet arī Valsts ieņēmumu dienestu. Tāpat viņš ir pārstāvējis lielākos Latvijas finanšu sektora un vairumtirdzniecības uzņēmumus dažādos nodokļu jautājumos.

Valtam ir maģistra grāds (LL.M) starptautiskajās nodokļu tiesībās (Lundas Universitāte), Sociālo zinātņu bakalaura grāds (Latvijas Universitāte) un maģistra grāds tiesību zinātnēs (Biznesa augstskola "Turība").

Valts ir strādājis Valsts ieņēmumu dienesta Juridiskās pārvaldes tiesvedības daļā, kā arī "Deloitte Latvia" Nodokļu departamentā. Pašlaik Valts ir "BDO Latvia" nodokļu speciālistu komandā.

Alise Konstantinova ir nodokļu konsultante ar sešu gadu pieredzi transfertcenu, uzņēmumu nodokļu risku izvērtēšanas un padziļinātas izpētes projektu veikšanā, kā arī tiešo nodokļu konsultatīvo pakalpojumu sniegšanas jomā.

Alisei ir vairāk četrus gadus pieredze, strādājot "Deloitte Latvia" nodokļu departamentā, specializējoties transfertcenu dokumentācijas sagatavošanā starptautiskiem uzņēmumiem farmācijas, būvniecības, IT, ražotāju, finanšu pakalpojumu nozarēs, kā arī pārstāvot klientus transfertcenu auditu laikā.

Pirms tam Alise ir guvusi pieredzi, strādājot Valsts ieņēmumu dienestā, kur veica nodokļu un grāmatvedības uzskaites auditus.

2018. gadā Alise pievienojās BDO tīklam, specializējoties transfertcenu projektu vadībā, apgūstot starptautisko nodokļu pieredzi BDO Luksemburgas birojā.

Alisei ir maģistra grāds starptautiskajās finansēs, kā arī Māstrihtas Universitātes LL.M. grāds starptautiskajās un Eiropas nodokļu tiesībās.

dokserviss

SIA LAW & FINANCE ONLINE ir strauji augošs starptautisku izglītību ieguvuša jaunās paaudzes jurista izveidots uzņēmums, kas sniedz finanšu un juridiskas konsultācijas interneta vidē un ar zīmoliem **DOKUMENTU SERVISS** un **KOMPETENCES CENTRS** darbojas Valsts ieņēmumu dienesta (VID) administratīvo ēku kompleksā Talejas ielā 1, Rīgā. Nodokļu konsultāciju jomā **SIA LAW & FINANCE ONLINE** ir piesaistījusi kompetentus profesionāļus ar ilggadēju pieredzi, tai skaitā nodokļu strukturēšanā iekšzemes un starptautiskajos darījumos, uzņēmumu pārdošanas, sadalīšanas, apvienošanas un pievienošanas darījumos, nodokļu uzrēķina risku izvērtējumā pirms VID audita gan fiziskām, gan juridiskām personām, pārstāvībā nodokļu audita laikā, strīdu risināšanā ar VID, tostarp tiesvedībā.

Renāte Eismonte ir specializējusies nodokļu *due diligence* un klientu pārstāvībā nodokļu audita laikā, nodokļu strukturēšanā uzņēmumu pārejas, pārdošanas, sadalīšanas, apvienošanas un pievienošanas darījumos. Pieredzi ieguvusi VID auditā, valstī pirmajā privātajā nodokļu konsultantu sabiedrībā *Kodoliņš, Ostaškovs un partneri*. Vairāk nekā 18 gadus ilga veiksmīga profesionālā darbība nodokļu konsultāciju jomā.

Rokasgrāmatas pamatsatura autori

Deloitte.

Rokasgrāmata "Nodokļu likumu komentāri" tika veidota, sadarbojoties Izdevniecībai *Dienas Bizness* ar auditorfirmu *Deloitte Latvia*.

90. gadu sākumā kompānija Deloitte uzsāka savu darbību Centrāleiropā, 17 valstīs izveidojot 27 birojus. Latvijā SIA Deloitte Latvia tika izveidota jau 1995. gada februārī. Bez tradicionālajiem auditoru pakalpojumiem SIA Deloitte Latvia sniedz arī dažādas nodokļu un juridiskās konsultācijas, ieskaitot nodokļu plānošanas pakalpojumus starptautiskiem investoriem, uzņēmuma deklarāciju un pārskatu sagatavošanu, nodokļu optimizēšanu, vienas dienas nodokļu diagnosticējošo pārbaudi un citus klientiem aktuālus pakalpojumus.

Jebkura šajos "Nodokļu likumu komentāros" sniegtā informācija ir vispārīga un nav uzskatāma par konsultāciju. Autori neuzņemas atbildību par saistībām, kas var rasties, izmantojot un piemērojot šos komentārus jebkādam nolūkam un mērķim, kas nav tieši saskaņots ar autoriem. Lasītājs bez autoru iepriekš izsniegtas rakstiskas piekrišanas nedrīkst atsaukties ne uz atsevišķiem likuma pantu komentāriem, ne uz visu rokasgrāmatu, ne uz tajā veiktajām analīzēm vai secinājumiem.

Autori komentē 1993. gada 11. maija likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (ar grozījumiem, kas ir pieņemti līdz 2018. gada 13. decembtim).

Likuma teksts ir iekļauts rokasgrāmatā (tekstā Bold).

Rokasgrāmatā ir izmantoti ar minēto likumu saistītie normatīvie akti, to skaitā atbilstoši šo likumu normām izdotie Ministru kabineta noteikumi. Atbilstoši attiecīgā likuma normām izdoto Ministru kabineta noteikumu saraksts, kā arī būtiskāko Ministru kabineta noteikumu pilns teksts tiek pievienots pielikumos. Vairāku pantu komentāros ir izmantota arī tiesu prakse.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" komentārā ir iekļauti Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumi Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju 2019-01

IEV 5

ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” (turpmāk normu piemērošanas noteikumi, tekstā *Italic*). Tiek izmantoti arī citi normatīvie akti, to skaitā Ministru kabineta noteikumi par atsevišķu ienākumu veidu aplikšanu ar nodokli, deklarāciju un veidlapu aizpildīšanas kārtību, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta metodiskie materiāli un uzzīņas.

Jautājumos par starptautisko nodokļu aplikšanu piemēro divpusējos starptautiskos līgumus par dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem (turpmāk – nodokļu konvencijas) ar vairākām valstīm (sk. IIN pielikumu Nr. 2). Šīs nodokļu konvencijas pārsvarā balstās uz Ekonomiskās attīstības un sadarbības organizācijas (turpmāk – OECD) izstrādāto konvencijas modeli, un, lai izskatītu nodokļu aplikšanas jautājumus, arī ievērojot starptautisko praksi un izpratni, darbā izmantoti arī OECD Modeļa konvencijas komentāri. Komentējot likumu normas, nodokļu speciālisti ir izskatījuši aktuālākos nodokļu aplikšanas un nodokļu tiesību piemērošanas jautājumus. Ceram, ka piedāvātie risinājumi un problēmu izklāsts palīdzēs pareizas nodokļu piemērošanas jautājumus. Tomēr konkrētu situāciju analīzei iesakām konsultēties ar speciālistiem.

“Nodokļu likumu komentāros” lietotie saīsinājumi:

APK – Administratīvo pārkāpumu kodekss

APL – Administratīvā procesa likums

CL – Civillikums

CPK – Civilprocesa kodekss

CPL – Civilprocesa likums

EEZ – Eiropas Ekonomiskā zona

EKT – Eiropas Kopienu Tiesas

ES – Eiropas Savienība

FKTK – Finanšu un kapitāla tirgus komisija

FM – Finanšu ministrija

KL – Krimināllikums

KPK – Kriminālprocesa kodekss

LB – Latvijas Banka

LR – Latvija Republika

MK – Ministru kabinets

OECD – Ekonomiskās attīstības un sadarbības organizācija

PCI – Centrālās statistikas pārvaldes noteiktais patēriņa cenu indekss

PVN – Pievienotās vērtības nodoklis

UIN – Uzņēmumu ienākuma nodoklis

UR – Uzņēmumu reģistrs

VID – Valsts ieņēmumu dienests